

Productiedag: plannen maken met grote groepen

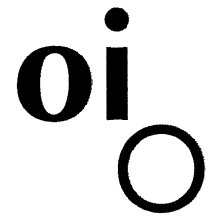
Hoe kunnen we ons werkplan, jaarplan, afdelingsplan nou zou maken, dat iedereen zich er eigenaar van voelt? Dat iedereen er zijn steentje aan heeft kunnen bijdragen, en dat we het gevoel hebben iets te maken dat we ook gaan gebruiken?

Het is een vraag die ons de afgelopen jaren een aantal keren is gesteld. Er zit het idee achter dat het produceren van zulke plannen vrolijker, efficiënter en met meer betrokkenheid moet kunnen dan nu vaak gebeurt.

Immers, in de praktijk wordt het maken van zulke plannen met lange tanden gegeten. De managers zetten een informatievraag uit en vinden dat ze erop toe moeten zien dat iedereen op tijd zijn werkjes doet. De medewerkers vinden dat ze met te weinig tijd teveel informatie moeten ophoesten voor een product dat ogenschijnlijk in de bureaula terecht komt. En een stafmedewerker moet van een rijstebrijberg aan informatie een coherent geheel zien te maken.

Het kan ook anders. Als je het zorgvuldig voorbereidt kom je in een productiedag met z'n allen op een constructieve manier veel stappen verder. Hoe zo'n productiedag er precies uitziet hangt af van het plan dat gemaakt moet worden. Maar opzet en voorbereiding gaan in principe als volgt:

1. De leiding formuleert de kaders waar het plan aan moet voldoen. Welke gegevens moeten er in? Welke thema's moeten worden behandeld? Welke vormvoorschriften zijn er? Wij steken er tijd in om met de leiding de kaders zo te formuleren dat ze voor iedereen helder zijn.
2. Vervolgens stellen we de vraag: welk voorwerk kan al worden gedaan? Dat is vaak het verzamelen van productie- en tijdschrijfgegevens en andere informatie over bedrijfsvoering. Daarmee hoef je elkaar niet lastig te vallen.
3. We organiseren een of meer bijeenkomsten. Iedereen die bij het plan betrokken is wordt ervoor uitgenodigd. Soms zijn dat zoveel mensen dat we spreken van een *Large Scale Intervention*.

4. We steken zo'n bijeenkomst zó in elkaar, dat iedereen de handen uit de mouwen steekt en vanuit zijn of haar perspectief een bijdrage aan het plan levert. Ook krijgt iedereen de gelegenheid om in meerdere rondes een kijkje in elkaars keuken te nemen. Dat is erop gericht om elkaars plannen te verrijken en zo goed mogelijk op elkaar te laten aansluiten.
5. Zo'n bijeenkomst is niet alleen flappen volzetten en discussiëren. We bouwen ook een onderdeel in dat deelnemers in groepjes en uitgerust met een digitale camera op pad gaan om de meest markante punten uit hun plannen te verbeelden. Ook dat wordt aan elkaar gepresenteerd. Het materiaal is vaak zo leuk en herkenbaar dat het als illustratie in de uiteindelijke plannen terecht komt.
6. Aan het eind van de dag is er veel uitwerkingsklaar materiaal geproduceerd dat aan alle kanten is beklopt en bevoeld. Er moet alleen nog een redactieslag overheen, en dan is het plan klaar.

Plannen maken met een grote groep vergt een zorgvuldige voorbereiding. Zoals gezegd steken we er tijd in om de kaders helder neer te zetten. Het management heeft in de totstandkoming en verankering van de plannen een voorbeeldfunctie. Daarom spreken we de rollen en verantwoordelijkheden die men heeft in de voorbereiding, de productiedag zelf en daarna goed met elkaar door.